

setletnih skušnjah je gotovo prepričan, da vse tiste priporočila so prazne, ktere svetujejo: naj se mladika kakega sadnega drevesa vtakne v krompir ali jabelko. On je večkrat marljivo poskušal, pa nikdar mu ni po volji izšlo, — nikdar se natič ni vkoreninil, čeravno je perje nastavil. „Naj nihče praznega ne poskuša — pravi poslednjič Trummer — razun kutinj se nobeno žlahno sadno pleme ne da po natičih množiti.“

Živinozdravniška skušnja.

Kmetijska družba je prejela sledeči pomoček zoper vnetje vimena z željo, naj bi se razglasil po „Novicah“.

Čeravno vredništvu scer niso nobene skušnje znane, ki terdijo zdravilno moč lipove gobe, vendar razglasimo pomoček, ker nam je iz verjetnih rok došel; naj se poskusi! Takole se glasi:

„Kmalo zaporedoma ste dve kravi pri meni teletile. Ko sim tele od prve oddal, je dobila tako hud prisad (sajovic ali ovčič) na vimenu, da ga nisim mogel ne s kajejem, ne s kako drugo gorko rečjo odpraviti. Zvedilo se je, da je poleti sedemdeset let star mož veliko lipovo gobo na herbtu nesel, in ko ga nekdo vpraša: čmu mu bo leta goba? odgovori: leta goba od lipoviga drevesa je močno dobra zoper sajovic na vimenu molzne krave, če se ji s kruham debeliga jabelka velikosti po malim jesti daje. Poslal sim tedaj k temu možu, ker mi je krava že zavolj velike oteklina na vimenu in spodnjim vampu skorej poginila, po lete gobe, in dal sim ji ji toliko s kruham snesti, kolikor je bilo rečeno; krava je bila drugi dan popolnoma zdrava. Ravno tako sim tudi drugo kravo, ktera je kmali po tem, ko je tele povergla, močen sajovic na vimenu dobila, ozdravil.“

V Dolenji vasi (pri Ribnici) 31. sušca 1853.

Janez Cigler, duhovni pastir.

Ob katerim letnim času naj se začne nova hiša zidati?

Ko se je gospodar bil določil, novo pohištvo si postaviti, za-nj si pripraven kraj bil omislil, načrtje osnoval, ter potrebniga gradiva si bil pripravil, se vpraša: Ob katerim letnim času je nar boljše zidanje nove hiše začeti, da novo stanjš se po sreči izpelje?

Odgovor je: Poleti.

Sploh menijo scer ljudje, da je pomladanski čas nar boljše doba, novo zidanje začeti; temu pa ni taka. Le za majhne malovažne stavbe bi bilo svetovati, jih o pomladi začeti: če se dajo o pol leta dognati. Za velike stavbe pa naj se izvolji poletje u začetek zidanja.

Poletje je nar pripravniši doba, zidanja nove hiše se lotiti, ker

pervič, in zlasti na kmetih, so ob tem času, ko je setev doversena, delavci in podajachi nar ložje dobiti, po večjim številu in boljši kup, kakor pomladi ali o začetku jeseni, ko ti ljudje imajo sejati ali žeti;

drugič se poleti ni ravno visoke vode ali povodnji bati, torej se zamore temeljna stavitev ložej in cenejši postaviti, in

zadnjič se da podzidje ali temeljna podlaga do konca poletja iz dna tako izpeljati, da potem ji dovolj časa ostane vsedati se.

Ko je po takim načinu poleti temeljna zidina bila postavljena, se o pričetku neprijetniga vremena poverh s starimi dilami pokrije, ktere, da se ne premaknejo, se še s kamnjem obteže.

Prihodnjo pomlad se tedaj začne zvonaj temelja zidati, in vse zidarsko delo, razun čeditve (Verputz), naj se tadaj dogotovi. Na to zidovje se postavi krov, in scer koj takó, kakor ima pokritev prihodnjič ostati. Pohištve ima tedaj čez zimo časa dovolj vsedati in zidovje pomerzovati se. Odpertije okinj ali lin se z opekami zamašijo, ali s pripravnimi dilami zatvorijo, da znotranje pohištvo čez zimo proti dežju in snegu je obvarovano.

Ko je tedaj ojster pomladanski zrak zidino bil posušil, je čas, da se njega znotranje izgotovljenje začne. Gospodar naj se ne prestraši, če po takim ravnanju obrest (činž) eniga leta od svojiga na stavitev obrnjeniga dnarja zgubi; ta zguba se povrača mnogoterno po dobrim terpežu pohištva. Hitro sozidane hiše razpokajo in oslabé, ostanejo dolgo časa vlažne, in v njih napravljene mizarske dela se spridijo kmalo.

Za vse zidarije torej naj se izvoli, če le moglejivo, lepi gorki poletni čas, nikolj pa prvi nastop pomladi ali hladna jesen. O pozni jeseni naj se peč ne stavi, temoč, ako je nove potreba, naj se prihodno poletje počaka.

Starozgodovinski pomenki.

Razložil Davorin Terstenjak.

(Konec.)

Pa še najdemo drugo indičko žensko ime na rimskoslovenskih kamnih, ktero tudi na kačje častje opominja in sicer sledeče:

CALLIGENAE. FIL. DVLCIS.
SVAE AN III. M. VI. DIE. XV.

(V Ptuju, po mojem izpisu, tudi pri Muharu se najde I. 412.)

„Višnu deaster etiam adumbratur per serpentem Caliga quem interfecit“, piše slavni Paullinus (*Syst. 178. 288.*) V sanskritu pomeni „kali“ toliko kot beli, primeri slovačko besedo kaliti (Bernolak slov. pod besedo kaliti) beliti¹⁾, in latinsko calx, apno, in „ga“ ga-da, kačo. V čast te kače, ktero je Višnu premagal, so staroslovenski stariši svoje hčerke radi imenovali in ime Caligena²⁾ se najde na avstrijskih kamnih na mestu starega Laureaka po gornjem Štajeru in na tiroljskih spominkih, kar vse priča, da so Slovenci ob času Rimljanov in že pred njimi tam živeli, kakor ime slovensko Drave in dosti družih slovenskih imén v Tiroljskem poterduje.

Zdaj zapopadem vse slovenske povesti od belih kač, zakaj da se bele kače med nar hujše štejejo. Vse te povesti še tekajo iz paganskih časov.

Tudi ime LITOGENA³⁾ se najde pogosto na kamnih okoli Gradca najdenih, ktero družega ne pomeni kakor luti gad, ali luta guja, kakor Horvati in Serbli izgovarjajo in v narodnih pesmah svojih Turke imenujejo gute guje. Beseda „lito“ se najde na hetruskih spominkih večkrat, kar je nov dokaz, da so Hetruski bili zrodno pleme vendičko. Tudi Lutomar⁴⁾ se najde večkrat na koroških kamnih, kar pomeni za-

¹⁾ Tudi Štajarski Slovenci poznajo besedo »kaliti« u pomenu beliti, ker pravijo: železo v ognju kaliti, to je: razbeliti. — ²⁾ Obitelj Kaligar, Kaligarić se še najde v Ptuju in slovenjem Gradcu. — ³⁾ Litice je tudi mitologiško ime. Wacerad (M. V. časop. češkeho Mus. 1827. pag. 27. et seq.) prestavlja Litice z Eumenides, Furiae, deae infernales. — ⁴⁾ Ankershofen V. 622.